

Onderwerp: **Bewijsvoering Meijering in de civiele zaak afgerond**

Rechtszaak: Meijering/Van Loenen
Eiser: Drs. J.L. Meijering
Gedaagden: Echtpaar Van Loenen
Transacties: Vijf 'Ploegschilderijen'
Zaaknummer: 107.002.669/01

Hoger beroep bij het Gerechtshof in **Leeuwarden**

Woensdag 16 juni 2010 Aanvang 10.30 uur

Dinsdag 8 februari 2011 Aanvang 11.00 uur

Dinsdag 15 februari 2011 Aanvang 10.00 uur

Sector Civiel

Verslag van:

Drs. Johan L. Meijering

Ebbingedwinger 9

9712 MA Groningen

Tel. 050-3118888 06-53728157

www.johanmeijering.com

email: johanmeijering@home.nl

In de civiele rechtszaak heeft de Rechtbank Assen in haar vonnis op 30 januari 2008 haar twijfel uitgesproken over de echtheid dan wel valsheid van 10 Ploegschilderijen. Tevens is de Rechtbank van mening dat de gedaagden Van Loenen gemotiveerd verweer hebben gevoerd.

Meijering gaat in hoger beroep bij het Gerechtshof Leeuwarden en gaat verder procederen met vijf schilderijen. Geen enkele geraadpleegde deskundige heeft bij deze vijf de geringste twijfel of deze schilderijen authentiek dan wel vals zijn. Alle geraadpleegde deskundigen zijn van mening dat deze schilderijen vals zijn.

Het Gerechtshof Leeuwarden geeft de eisende partij Meijering opdracht om (aanvullend) bewijs te leveren. Meijering moet bewijzen dat de vijf betwiste schilderijen vlas zijn. Meijering hoeft geen bewijs te leveren wie de vervalser is van deze werken.

De bewijsvoering van Meijering is thans afgerond en omstreeks 24 juni 2011 wordt het laatste onderdeel van de bewijsvoering, de door het gespecialiseerde bedrijf A.R.R.S. uit Den Haag uitgevoerde technische onderzoeken bij deze vijf betwiste schilderijen ingeleverd bij het Gerechtshof Leeuwarden. Het betreft de schilderijen:

Het Reitdiep	J. Altink	doek
Heuvellandschap Pic de Luc	J. Altink	doek
Gronings Landschap	J. Altink	papier – gouache/aquarel
Roggestompen	Johan Dijkstra	doek
Blauw Borgje	Johan Dijkstra	papier – aquarel

Globaal kan de bewijsvoering ingedeeld worden in vier blokken: A, B, C en D

- A Allereerst stelt Meijering dat – in tegenstelling tot datgene wat de Rechtbank Assen beweert – de gedaagden Van Loenen geen gemotiveerd bewijs verweer hebben geleverd. Het verweerschrift van Van Loenen met betrekking tot de betwiste Ploegschilderijen is een plakboek voorzien van veel plaatjes en vele herhalingen van de gedaagden. Op de meest essentiële vraag op welke wijze het echtpaar Van Loenen in het bezit zijn gekomen van deze schilderijen, de herkomst/de provenance wordt geen antwoord gegeven.

Conclusies echtpaar Van Loenen: Alle vijf schilderijen authentiek

- B Onderzoek Meijering

21 onderzoeksverslagen ingediend op: 6 juni 2010
35 onderzoeksverslagen ingediend in: april 2011 (aanvullend onderzoek)

Conclusies:

Johan Meijering	vijf schilderijen	vals
Johan Meijering	2 doeken Altink gemaakt door Cor van Loenen (vervalser)	vals

C Verhoor getuigen/deskundigen op 8 en 15 februari 2011

Milko den Leeuw 2 schilderijen technisch onderzocht in januari 2011
Auke van der Werff
J.R.H. van den Hende
Han Steenbruggen
Renee Smithuis

Conclusies

Milko den Leeuw	2 technisch onderzochte schilderijen	technisch	vals
Auke van der Werff	5 schilderijen		vals
J.R.H. van den Hende	5 schilderijen		vals
Han Steenbruggen	5 schilderijen		vals
Renee Smithuis	5 schilderijen		vals

D Technisch onderzoek
uitgevoerd bij 5 betwiste schilderijen door A.R.R.S. uit Den Haag

Conclusies

Milko den Leeuw	5 technisch onderzochte schilderijen		vals
Milko den Leeuw	3 doeken: 2 x Altink en 1 x Dijkstra gemaakt door Cor van Loenen (vervalser)		vals

EINDCONCLUSIES

- 1 Echtpaar Van Loenen voert geen gemotiveerd verweer (A)
- 2 Alle vijf betwiste schilderijen zijn vals, niet van de hand van respectievelijk Jan Altink en Johan Dijkstra op grond van:

onderzoek Johan Meijering (B)
verhoor deskundigen (C)
technisch onderzoek Milko den Leeuw van A.R.R.S. uit Den Haag (D)
- 3 Drie betwiste schilderijen op doek (2 x Jan Altink en 1 x Johan Dijkstra) zijn gemaakt door Cor van Loenen (vervalser)
technisch onderzoek Milko den Leeuw van A.R.R.S. uit Den Haag (D)

N.B.

Op technische gronden is bij de 2 betwiste werken op papier niet vastgesteld wie de maker is.

SCHEMA

- A Verweer echtpaar Van Loenen
- B Onderzoek Meijering – 56 onderzoeksverslagen
- C Verhoor getuigen/deskundigen
- D Technisch onderzoek A.R.R.S. Den Haag 5 schilderijen

A	B	C	D
Geen gemotiveerd verweer	5 werken vals	5 werken vals	5 werken vals
	2 werken gemaakt door C. van Loenen: 2 x Altink (doeken)		3 werken gemaakt door C. van Loenen: 2 x Altink (doeken) 1 x Dijkstra (doek)

ARGUMENTEN WAAROM OMSTREDEN SCHILDERIEN VALS ZIJN

Tweëntwintig argumenten waarom het schilderij 'Het Reitdiep' een vervalsing is:

- 1 Het schilderij 'Het Reitdiep' wordt begin 1991 bij het veilinghuis Christie's te Amsterdam uit de veiling genomen omdat twee deskundigen constateerden dat dit schilderij vals was.
- 2 Het schilderij 'Het Reitdiep' wordt door twaalf professionele deskundigen en twee ervaringsdeskundigen als **vals verklaard**.
- 3 De gedaagden kunnen op geen enkele wijze aantonen dat dit schilderij authentiek is.
- 4 De gedaagden geven bij de verkoop **valse informatie** over dit schilderij (dwaling).
- 5 De gedaagden kunnen de herkomst niet verklaren.
In het verweerschrift van de gedaagden – pagina's 39 t/m 41 en 96 t/m 98 – wordt geen melding gemaakt van de herkomst van dit schilderij.
- 6 De gedaagden leggen **tegenstrijdige verklaringen** af over de herkomst.
- 7 In het verweerschrift (pagina 39) van de gedaagden is een gedeelte van de originele tekst met de afbeelding van dit schilderij uit de catalogus van Christie's weggeknipt/verwijderd, namelijk: 'Provenance: "Acquired directly from the artist by the present owner"'.
De afbeelding is verwijderd uit de catalogus van Christie's.
- 8 Op pagina 7 van het concept van het eerste hoofdstuk over het leven van Cor van Loenen, geschreven door de misdaadjournalist Hendrik Jan Korterink, wordt niet vermeld dat Cor van Loenen en zijn echtgenote Jan Altink persoonlijk ooit hebben ontmoet en rechtstreeks van hem een schilderij hebben gekocht, terwijl de gedaagden bij de inbreng van dit schilderij bij het veilinghuis Christie's beweren dat zij dit schilderij rechtstreeks hebben gekocht van Jan Altink.
- 9 Het schilderij is een **imitatie** van een authentiek schilderij van Jan Altink.
- 10 Het schilderij is **onderdeel van een 'tweeluik'** en de rechter helft van het in 1991 door het Groninger Museum vals verklaarde schilderij 'Landweg Westerwolde'. Jan Altink heeft geen 'tweeluik' geschilderd.
- 11 De **signatuur** wijkt in belangrijke mate af van de signatuur van Jan Altink.
- 12 Het schilderij is **niet traceerbaar** in het oeuvre van Jan Altink.
- 13 De gedaagden hebben in 1991 een **valse naam** opgegeven bij de inbreng van dit schilderij bij het veilinghuis Christie's.
- 14 De gedaagden hebben een voorlopig en ingetrokken **taxatierapport** van de kunstexpert Auke van der Werff **vervalst** en misbruik van dit rapport gemaakt bij de verkoop van dit schilderij.

- 15 De gedaagden hebben bij de hoorzitting van het Gerechtshof in Amsterdam op 14 februari 1994 een **valse verklaring** afgelegd over de herkomst van dit schilderij. Zij zouden dit schilderij gekocht hebben van een kunsthandelaar met de naam Jansen. Dit blijkt een verzinsel. Deze kunsthandelaar bestaat niet.
- 16 De gedaagden hebben bij de hoorzitting van het Gerechtshof in Leeuwarden op 16 juni 2010 een **valse verklaring** afgelegd over de herkomst van dit schilderij. Zij zouden dit schilderij gekocht hebben van een onbekende particuliere verzamelaar. Dit blijkt een verzinsel.
- 17 De manier van schilderen van de bomen van dit schilderij komen overeen met de manier van schilderen van de bomen van drie schilderijen van de hand van Cor van Loenen en gesignd met 'Cor van Loenen'.
- 18 De composities, penseelvoering, kleurgebruik en toetswerk van de waterpartijen van het omstreden schilderij 'Het Reitdiep', 'J. Altink' en drie onderzochte schilderijen, gesignd met 'Cor van Loenen', zijn gemaakt door dezelfde schilder.
- 19 De compositie van het schilderij komt overeen met een in 2002 gemaakte **schets** van Cor van Loenen.
- 20 De onderzoeksresultaten bevestigen de mening van 6 deskundigen, dat Cor van Loenen dit schilderij heeft gemaakt.
- 21 Technisch onderzoek verricht door de heer Milko den Leeuw van A.R.R.S. uit Den Haag in 2011 in samenwerking met de heer Marco Bosmans van Forensicon B.V. uit Leeuwarden wijst uit dat dit schilderij op technische gronden vals is.
- 22 Vier kunstexperts, de heer Auke van der Werff uit Oudeschild (Texel), de heer J.R.H. van den Hende uit Haren (Gr.), dr. Han Steenbruggen uit Groningen, mevrouw Renée Smithuis uit Blaricum, verklaren onder ede of belofte bij het Gerechtshof in Leeuwarden op 8 en 15 februari 2011 dat dit schilderij vals is en motiveren hun stelling aan de drie rechters.

N.B.

De onder 1 t/m 20 genoemde argumenten komen uit het onderzoek van de eisende partij Meijering

De gedaagden waren op het moment van de verkoop aan Meijering op de hoogte dat dit schilderij vals was. Met deze kennis van zaken hadden zij dit schilderij nooit als een authentiek schilderij van Jan Altink aan de eisende partij mogen verkopen.

Drieëntwintig argumenten waarom het schilderij ‘Heuvelandschap’ (‘Pic de Luc’) een vervalsing is:

- 1 Het schilderij wordt begin 1991 bij veilinghuis Auctioneers J.P. Glerum te Den Haag uit de veiling genomen omdat meerdere deskundigen verklaren dat dit schilderij **vals** is.
- 2 De gedaagden hebben begin 1991 een **valse naam** opgegeven bij de inbreng van dit schilderij bij het veilinghuis Auctioneers J.P. Glerum te Den Haag.
- 3 Het schilderij is op 14 juli 1992 door twee getuigen – deskundigen, mevrouw Renée Smithuis uit Castricum en Cees Hofsteenge uit Groningen bij de politie in Amsterdam **vals** verklaard. De beide getuigen-deskundigen herhalen hun bevindingen tijdens een hoorzitting bij het Gerechtshof In Amsterdam op 16 februari 1994.
- 4 Het Gerechtelijk Laboratorium te Rijswijk stelt middels onderzoek vast, dat dit schilderij ten onrechte met de naam van Jan Altink is gesigneerd.
- 5 Het schilderij wordt door elf professionele deskundigen en twee ervaringsdeskundigen als **vals verklaard**.
- 6 De gedaagden kunnen op geen enkele wijze aantonen dat dit schilderij authentiek is.
- 7 De gedaagden geven bij de verkoop **valse informatie** over dit schilderij (dwaling).
- 8 De gedaagden kunnen de **herkomst niet verklaren**. In het verweerschrift van de gedaagden – pagina’s 100 tot 114 – wordt geen melding gemaakt van de herkomst van dit schilderij.
- 9 De gedaagden leggen **tegenstrijdige verklaringen** af over de herkomst.
- 10 Het schilderij is een **imitatie** van een authentiek schilderij van Jan Altink, afgebeeld op pagina 45 in het boek ‘J. Altink’.
- 11 Het schilderij is **onderdeel van een ‘tweeluid’** en vormt de linker helft van een authentiek schilderij van Jan Altink, afgebeeld op pagina 45 in het boek ‘J. Altink’ en is een vervalsing omdat Jan Altink nooit een ‘tweeluid’ heeft geschilderd.
- 12 De signatuur met datering van dit schilderij wijkt in belangrijke mate af van de signatuur van het **authentieke** schilderij ‘Kustgezicht bij Cros-de-Cagnes’ (Zuid-Frankrijk – Franse Rivièra), eveneens gedateerd met het jaartal 1954.
- 13 De signatuur met datering van dit schilderij wijkt in belangrijke mate af van de signaturen van 12 onderzochte **authentieke** schilderijen van Jan Altink, in het bijzonder ten aanzien van het cijfer vier (4).
- 14 De signatuur van dit schilderij vertoont een duidelijke **afwijking** ten opzichte van de authentieke signaturen van Jan Altink. Tussen de J en A (van Altink) ontbreekt een punt en er is – ná het plaatsen van de handtekening – over de signatuur heen geschilderd.

- 15 Het kleurgebruik, toetswerk, penseelvoering van dit schilderij komen overeen met het authentieke schilderij 'Voorjaarsboekje' geschilderd door en gesigneerd met 'Cor van Loenen'.
- 16 Het schilderij is **niet traceerbaar** in het oeuvre van Jan Altink.
- 17 De gedaagden hebben een voorlopig en **ingetrokken taxatierapport** van de kunstexpert Auke van der Werff **vervalst** en misbruik van dit rapport gemaakt bij de verkoop van dit schilderij.
- 18 De gedaagden hebben bij de hoorzitting van het Gerechtshof in Amsterdam op 14 februari 1994 een **valse verklaring** afgelegd over de herkomst van dit schilderij.
Zij zouden dit schilderij gekocht hebben van een kunsthandelaar met de naam Jansen.
Dit blijkt een verzinsel. Deze kunsthandelaar bestaat niet.
- 19 De gedaagden hebben bij de hoorzitting van het Gerechtshof in Leeuwarden op 16 juni 2010 een **valse verklaring** afgelegd over de herkomst van dit schilderij.
Zij zouden dit schilderij gekocht hebben van een onbekende particuliere verzamelaar. Dit blijkt een verzinsel.
- 20 De manier van schilderen van dit schilderij komt overeen met de manier van schilderen van schilderijen van de hand van Cor van Loenen en gesigneerd met 'Cor van Loenen'.
- 21 De onderzoeksresultaten bevestigen de mening van 6 deskundigen, dat Cor van Loenen dit schilderij heeft gemaakt.
- 22 Technisch onderzoek verricht door de heer Milko den Leeuw van A.R.R.S. uit Den Haag in 2011 in samenwerking met de heer Marco Bosmans van Forensicon B.V. uit Leeuwarden wijst uit dat dit schilderij op technische gronden vals is en dat dit schilderij gemaakt is door Cor van Loenen.
- 23 Vier kunstexperts, de heer Auke van der Werff uit Oudeschild (Texel), de heer J.R.H. van den Hende uit Haren (Gr.), dr. Han Steenbruggen uit Groningen, mevrouw Renée Smithuis uit Blaricum, verklaren onder ede of belofte bij het Gerechtshof in Leeuwarden op 8 en 15 februari 2011 dat dit schilderij vals is en motiveren hun stelling aan de drie rechters

N.B.

De onder 1 t/m 21 genoemde argumenten komen uit het onderzoek van de eisende partij Meijering.

De gedaagden waren op het moment van de verkoop aan Meijering op de hoogte dat dit schilderij vals was. Met deze kennis van zaken hadden zij dit schilderij nooit als een authentiek schilderij van Jan Altink aan de eisende partij mogen verkopen.

Zeven argumenten waarom het schilderij 'Roggestompen' een vervalsing is:

- 1 Het schilderij wordt door tien professionele deskundigen en twee ervaringsdeskundigen als **vals verklaard**.
- 2 De gedaagden kunnen op geen enkele wijze aantonen dat dit schilderij authentiek is.
- 3 De gedaagden geven bij de verkoop **valse informatie** over dit schilderij (dwaling).
- 4 De gedaagden kunnen de **herkomst niet verklaren**.
In het verweerschrift van de gedaagden wordt geen melding gemaakt van de herkomst van dit schilderij.
- 5 De gedaagden leggen **tegenstrijdige verklaringen** af over de herkomst.
- 6 Technisch onderzoek verricht door de heer Milko den Leeuw van A.R.R.S. uit Den Haag in 2011 wijst uit dat dit schilderij op technische gronden vals is en dat dit schilderij is gemaakt door Cor van Loenen.
- 7 Vier kunstexperts, de heer Auke van der Werff uit Oudeschild (Texel), de heer J.R.H. van den Hende uit Haren (Gr.), dr. Han Steenbruggen uit Groningen, mevrouw Renée Smithuis uit Blaricum, verklaren onder ede of belofte bij het Gerechtshof in Leeuwarden op 8 en 15 februari 2011 dat dit schilderij vals is en motiveren hun stelling aan de drie rechters.

N.B.

De onder 1 t/m 5 genoemde argumenten komen uit het onderzoek van de eisende partij Meijering

De gedaagden waren op het moment van de verkoop aan Meijering op de hoogte dat dit schilderij vals was. Met deze kennis van zaken hadden zij dit schilderij nooit als een authentiek schilderij van Johan Dykstra aan de eisende partij mogen verkopen.

Zeven argumenten waarom het schilderij 'Blauw Borgje' een vervalsing is:

- 1 Het schilderij wordt door tien professionele deskundigen en twee ervaringsdeskundigen als **vals verklaard**.
- 2 De gedaagden kunnen op geen enkele wijze aantonen dat dit schilderij authentiek is.
- 3 De gedaagden geven bij de verkoop **valse informatie** over dit schilderij (dwaling).
- 4 De gedaagden kunnen de **herkomst niet verklaren**.
In het verweerschrift van de gedaagden wordt geen melding gemaakt van de herkomst van dit schilderij.
- 5 De gedaagden leggen **tegenstrijdige verklaringen** af over de herkomst.
- 6 Technisch onderzoek verricht door de heer Milko den Leeuw van A.R.R.S. uit Den Haag in 2011 wijst uit dat dit schilderij op technische gronden vals is
- 7 **Vier kunstexperts, de heer Auke van der Werff uit Oudeschild (Texel), de heer J.R.H. van den Hende uit Haren (Gr.), dr. Han Steenbruggen uit Groningen, mevrouw Renée Smithuis uit Blaricum, verklaren onder ede of belofte bij het Gerechtshof in Leeuwarden op 8 en 15 februari 2011 dat dit schilderij vals is en motiveren hun stelling aan de drie rechters.**

N.B.

De gedaagden waren op het moment van de verkoop aan Meijering diverse keren op de hoogte gesteld, dat dit schilderij vals was verklaard door gerenommeerde deskundigen via informatie van de heer Hans Overtoom en de heer Frank Buunk (ondersteund door second opinions bij de gespecialiseerde kunsthandel Hofsteenge en het Groninger Museum).

Met deze kennis van zaken hadden zij dit schilderij nooit als een authentiek schilderij van Johan Dykstra aan de eisende partij mogen verkopen. In dit geval is er sprake van boze opzet oftewel oplichting.

Acht argumenten waarom het schilderij ‘Gronings landschap’ een vervalsing is:

- 1 Het schilderij wordt door elf professionele deskundigen en twee ervaringsdeskundigen als **vals verklaard**.
- 2 Drie deskundigen zijn – onafhankelijk van elkaar – van mening dat dit schilderij door Cor van Loenen is gemaakt.
- 3 De gedaagden kunnen op geen enkele wijze aantonen dat dit schilderij authentiek is.
- 4 De gedaagden geven bij de verkoop **valse informatie** over dit schilderij (dwaling).
- 5 De gedaagden kunnen de **herkomst niet verklaren**.
In het verweerschrift van de gedaagden wordt geen melding gemaakt van de herkomst van dit schilderij
- 6 De gedaagden leggen **tegenstrijdige verklaringen** af over de herkomst zowel in hun verweerschrift als op diverse verschillende plaatsen tegenover verschillende personen.
- 7 Technisch onderzoek verricht door de heer Milko den Leeuw van A.R.R.S. uit Den Haag in 2011 wijst uit dat dit schilderij op technische gronden vals is.
- 8 Vier kunstexperts, de heer Auke van der Werff uit Oudeschild (Texel), de heer J.R.H. van den Hende uit Haren (Gr.), dr. Han Steenbruggen uit Groningen, mevrouw Renée Smithuis uit Blaricum, verklaren onder ede of belofte bij het Gerechtshof in Leeuwarden op 8 en 15 februari 2011 dat dit schilderij vals is en motiveren hun stelling aan de drie rechters.

N.B.

De onder 1 t/m 6 genoemde argumenten komen uit het onderzoek van de eisende partij Meijering.

De gedaagden waren op het moment van de verkoop aan Meijering op de hoogte dat dit schilderij vals was. Met deze kennis van zaken hadden zij dit schilderij nooit als een authentiek schilderij van Jan Altink aan de eisende partij mogen verkopen.